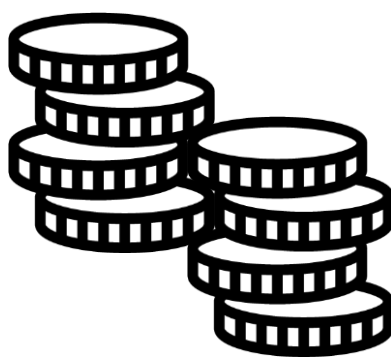

Brøndby
Kommune

VALG MELLEM STATSGARANTI OG SELVBUDGETTERING BUDGET 2025

Opsummering

Kommunalbestyrelsen skal træffe et valg mellem statsgaranti og selvbudgettering i forhold til budgettering af indkomstskat, tilskud og udligning for 2025. Valget gælder også udskrivningsgrundlag¹ for kirkeskatten.

Beregninger fra to forskellige prognosemodeller viser, at selvbudgettering potentielt kan give et merprovenu på ca. 44,6 mio. kr. i forhold til statsgarantien i 2025, forudsat at alle forudsætninger i beregningen holder.

Selvbudgettering bygger primært på skøn over 1) befolkningstallet i Brøndby og 2) udskrivningsgrundlag på landsplan. Prognosen viser at udvikling i begge forudsætninger kan bidrage positivt. Udvikling i befolkningstallet i Brøndby forventes at skabe merprovenu på ca. 23,6 mio. kr., mens væksten i udskrivningsgrundlag på landsplan kan give ca. 21,0 mio. kr.

Det er vigtigt at bemærke, at der altid er en vis usikkerhed forbundet med selvbudgettering. Ændringer i befolkningstal og udskrivningsgrundlag kan påvirke det faktiske provenu, som illustreret i tabel 1. Antal af kommuner, der vælger selvbudgettering påvirker også provenuets størrelse.

Tabel 1. Følsomhedsanalysen (Dataproces) ved selvbudgettering, i mio. kr.

	-2,50 %	-2,00 %	-1,50 %	-1,00 %	-0,50 %	0,00 %	0,50 %	1,00 %	1,50 %	2,00 %	2,50 %	
Befolkningsudvikling i Brøndby Kommune	-500	-28.358	-18.170	-7.970	2.230	12.430	22.630	32.818	43.018	53.206	63.406	73.582
	-400	-24.066	-13.830	-3.606	6.606	16.830	27.054	37.278	47.502	57.714	67.938	78.150
	-300	-19.775	-9.527	721	10.969	21.205	31.453	41.713	51.949	62.197	72.433	82.681
	-200	-15.519	-5.247	5.025	15.297	25.569	35.841	46.113	56.385	66.645	76.929	87.189
	-100	-11.107	-799	9.497	19.793	30.101	40.385	50.693	60.977	71.285	81.581	91.865
	0	-6.396	3.912	14.244	24.576	34.896	44.553	55.548	65.856	76.188	86.496	96.828
	100	-1.660	8.696	19.052	29.384	39.740	50.096	60.440	70.796	81.128	91.484	101.828
	200	2.752	13.132	23.500	33.880	44.260	54.628	65.008	75.376	85.744	96.112	106.492
	300	7.007	17.411	27.815	38.219	48.611	59.015	69.407	79.811	90.215	100.607	111.011
	400	11.287	21.715	32.143	42.559	52.999	63.415	73.843	84.271	94.687	105.115	115.531
	500	15.614	26.066	36.518	46.970	57.410	67.874	78.326	88.766	99.218	109.658	120.122

Note: Provenuet på 46,0 mio. kr. er lig med basisscenariet, som forudsætter et befolkningstal på 40.251 pr. 1. januar 2025 (Brøndby Kommunes egen befolkningsprognose) og et udskrivningsgrundlag på landsplan, der svarer til skønnet i Økonomisk Redegørelse fra august 2024

Tabellen viser, at provenuet ændrer sig med ca. +/- 4,5 mio. kr. for hver +/- 100 borgere, mens en ændring i udskrivningsgrundlaget på landsplan med +/- 0,5 % kan ændre provenuet med ca. +/- 10,0 mio. kr. Udskrivningsgrundlaget skal falde med ca. -2,0 %, før fordelene ved selvbudgettering forsvinder.

¹ Udskrivningsgrundlaget er et udtryk for de samlede skattepligtige indkomster i en kommune. Det er på baggrund af udskrivningsgrundlaget at en kommune kan opkræve indkomstskatter.

Resultatet af selvbudgettering kan være både positiv eller negativ, afhængig af udviklingen i nævnte forudsætninger.

Definition af statsgaranti og selvbudgettering

De to budgetteringsmetoder indebærer:

- Ved statsgaranti er kommunen sikret indtægter fra indkomstskat samt tilskud- og udligning beregnet ud fra udskrivningsgrundlag og befolkningstal, som er fastsat og udmeldt af Indenrigs- og Sundhedsministeriet 28 juni 2024. Indtægterne kommer i 12-dels afregning.
- Ved selvbudgettering skønner kommunen selv befolkningstallet og eget udskrivningsgrundlag. Tilskuds- og udligning beregnes som konsekvens heraf. I 2028 efterreguleres budget 2025 på baggrund af det faktiske beskatningsgrundlag, både for egen kommune og på landsplan. Efterregulering kan derfor både være positiv eller negativ afhængig af udviklingen i Brøndby Kommune og på landsplan. Indtægterne kommer i 12-dels afregning.

Ved selvbudgettering har kommunen yderligere to muligheder:

1. Budgettere med statsgaranti. Kommunen kan vælge at budgettere med statsgaranti og vente på efterregulering i 2028, når det faktiske provenu/tab er kendt (anbefales ud fra forsigtighedsprincip).

2. Budgettere med forventet provenu i 2025. Kommunen kan vælge at budgettere med enten en del af eller hele det forventede provenu. Den endelige efterregulering vil også finde sted i 2028, når det faktiske provenu/tab er kendt.

Hvor meget bloktilskuddet bliver reguleret afhænger bl.a. af antal af kommuner, der vælger selvbudgettering. Det er sandsynligt, at flere kommuner vil vælge selvbudgettering i 2025, fordi den forventede indkomst i den økonomiske redegørelse fra august er ca. 14 mia. kr. højere end i statsgarantien. Det minder om situationen sidste år, hvor størstedelen af kommuner valgte selvbudgettering, da indkomsten i august redegørelsen var skønnet at være 19 mia. kr. højere end statsgarantien.

Beregning af provenu ved selvbudgettering – hovedresultat

Beregninger viser et merprovenu på 44,6 mio. kr. ved valg af selvbudgettering i 2025 ift. statsgaranti, forudsat at basisscenarie forudsætningerne holder.

Tabel 2. Provenu ved statsgaranti og selvbudgettering pba. prognosemodeller fra KL og Dataprocess - basisscenariet

<i>i 1.000 kr.</i>	Statsgaranti	Selvbudgettering	Forskel
Indkomstskatteprovener i 2025	1.671.045	1.693.638	22.593
Foreløbig tilskud og udligning i 2025	1.663.080	1.685.808	22.728
Provenu ved selvbudgettering	3.334.125	3.378.678	44.553

+/- gevinst/tab ved selvbudgettering

I basisscenariet er følgende forudsætninger lagt til grund:

- 1) Befolkningstallet i Brøndby pr. 1. januar 2025 er forudsat til 40.251 (Brøndby Kommunes egen befolkningsprognose)

- 2) Væksten i udskrivningsgrundlag på landsplan er baseret på Økonomisk Redegørelse fra august 2024, hvor udskrivningsgrundlaget stiger ca. 1,1 pct. ift. statsgarantien.
- 3) Det tages ikke højde for om der er andre kommuner, der vælger selvbudgettering.

I det følgende uddybes de to væsentligste forudsætninger, der ligger til grund for selvbudgetteringsscenarioet, og hvordan provenuet ændrer sig, hvis forudsætningerne ændrer sig.

Befolkningsudvikling i Brøndby Kommune

Det forventede befolkningstal pr. 1. januar 2025 er af væsentlig betydning for vurdering af valg mellem statsgaranti og selvbudgettering. Hvis det forventede befolkningstal er højere end det befolkningstal, som statsgarantien baserer sig på (Danmarks Statistiks befolkningsfremskrivning fra foråret 2024), vil det alt andet lige være en fordel med selvbudgettering, mens et lavere befolkningstal vil give en fordel ved at vælge statsgaranti.

Tabel 3. viser befolkningstallet pr. 1 september 2024 og skøn for befolkningstallet i statsgarantien og befolkningsprognosen i Brøndby Kommune.

Tabel 3. Befolkningstal 2024/2025

Skøn i statsgarantien pr. 1. januar 2025	Faktisk befolkningstal pr. 1. september 2024	Skøn i befolkningsprognosen pr. 1. januar 2025
39.714	40.107	40.251

Som det fremgår af tabel 3. skønner kommunens egen befolkningsprognose, at der vil være 40.251 indbyggere i Brøndby Kommune pr. 1. januar 2025, mens statsgarantien (Danmarks Statistik) skønner 39.714 indbyggere, hvilket er 537 fra skøn i befolkningsprognosen. Forskellen mellem de to prognoser skyldes, at Brøndby Kommunes befolkningsprognose estimerer for udvidelsen i Kirkebjerg og befolknings sammensætningen i området.

Der er udsigt til at befolkningsprognosens estimat for 1. januar 2025 kan opnås, når udviklingen frem til september viser en gennemsnitlig stigning pr. måned på 130 indbyggere.

Provenuet ved selvbudgettering på 44,6 mio. kr. er beregnet med udgangspunkt i befolkningsprognosens skøn på 40.251 indbygger pr. 1. januar 2025 (basisscenarie). Provenuet vil stige/falde med ca. +/-4,5 mio. kr. for hver +/-100 borger jf. følsomhedsanalysen. Set i lyset af byudviklingen, forventes det ikke at befolkningstallet vil falde i resten af 2024.

Ud over selve antallet af indbyggere spiller den aldersmæssige sammensætning også en rolle for kommunens indtægter. For eksempel vil skattegrundlag være højest for en person i alderen 26-60 år, mens udgiftsbehovet er højere for børn og ældre, hvilket kan medføre mere udligning.

Ved selvbudgettering er aldersfordeling af befolkningen baseret på i Brøndby Kommunes befolkningsprognose 2024-2035. Der er ikke væsentlig forskel på denne fordeling og Danmarks Statistiks fordeling. Provenuet kunne dog øges med 0,3 mio. kr., hvis aldersfordelingen bliver med udgangspunkt i Danmarks Statistik.

Kommunen bliver efterreguleret pba. den faktiske aldersfordeling.

Udvikling i udskrivningsgrundlag

Ud over antallet af indbyggere afhænger kommunens indtægter fra skat, tilskud og udligning af den økonomiske vækst - både i kommunen og på landsplan. Det er især den økonomiske vækst på landsplan, der har stor betydning for provenuets størrelse.

Væksten i udskrivningsgrundlag på landsplan er i prognosemodellerne baseret på Økonomisk Redegørelse fra august 2024, hvor Finansministeriets skøn i udskrivningsgrundlaget stiger ca. 1,1 pct. ift. statsgarantien.

Skønnet over udviklingen i kommunernes udskrivningsgrundlag er nært forbundet med konjunktursituationen - nationalt såvel som internationalt. Finansministeriets vurderinger af konjunktursituationen bærer præg af et øget pres på arbejdsmarkedet og potentielt større konkurrence om international arbejdskraft indebærer en risiko for et øget løn- og prispres. Herudover vurderer Finansministeriet usikkerheder forbundet med svag vækst i Tyskland, uklarhed om politisk betingede handelsrestriktioner i fx USA og Rusland og forsyningssikkerheden på baggrund af de sikkerhedspolitiske spændinger.²

Udskrivningsgrundlag i Brøndby Kommune (lille betydning)

Det skønnede udskrivningsgrundlag ved selvbudgettering er beregnet som det foreløbigt opgjorte udskrivningsgrundlag for 2023, fremskrevet med KL's gennemsnitlige væksts-køn pr. aldersklasse og pr. indkomsttype fx pension, SU, kontanthjælp og personindkomst.

Skøn for selvbudgettering er knap så følsom over for udsving i udskrivningsgrundlag i Brøndby Kommune, fordi flere skatteindtægter modsvares af et lavere beløb i tilskud og udligning. Hvis kommunens udskrivningsgrundlag alt andet lige stiger/falder med +/-1,0 pct., stiger/falder provenuet med ca. +/- 0,7 mio. kr.

Udskrivningsgrundlag på landsplan (stor betydning)

Det forventede udskrivningsgrundlag på landsplan er baseret på seneste vurdering af væksten på landsplan jf. Økonomisk Redegørelse fra august 2024.

Udskrivningsgrundlaget på landsplan skal alt andet lige falde med ca. 2,0 pct. før merprovenuet forsvinder. Fra Økonomisk Redegørelse maj til Økonomisk Redegørelse august er udskrivningsgrundlaget opjusteret med 1,1 pct. Det skal understreges at der er tale om et skøn.

Skøn for selvbudgettering er langt mere følsom over for ændringer på landsplan end for ændringer internt i kommunen. Følsomhedsanalysen viser, at udsving i udskrivningsgrundlag på landsplan på +/- 0,5 pct. medfører en stigning/fald i provenuet med +/- 10,0 mio. kr.

Hvad er der valgt de senere år

Siden budget 2008 har Kommunalbestyrelsen i Brøndby Kommune valgt det statsgaranterede indtægtsgrundlag, på nær budget 2024. I tabel 4 nedenfor vises tab/gevinst ved valg af selvbudgettering i tidligere år.

² Jf. økonomisk redegørelse, afsnit 1.4 s. 31-35 (https://www.oem.dk/media/10045/oekonomisk-redegoerelse-august-2024_web.pdf)

Tabel 4. Provenu/tab ved valg af selvbudgettering

I mio. kr.	2021	2022	2023	2024	2025
Statsgaranti	X	X	X		x
Selvbudgettering				x	x
Provenu(+) / tab(-) ved valg af selvbudgettering i mio. kr.	+80,7	+80,6	+119,3	+65*	
Antal kommuner som valgte selvbudgettering	0	9	8	85	?

*skønnet provenu

Af tabellen fremgår det, at for årene 2021-2023 ville selvbudgettering have været mest fordelagtig. Kommunen valgte statsgaranti på grund af stor usikkerhed i omverdenen, herunder COVID-19-pandemien, krigen i Ukraine osv.

Brøndby Kommunens befolkningstal begyndte for alvor at stige i 2022, hvilket havde en stor effekt på beregningen af provenuet ved selvbudgettering for 2023. Det beregnede provenu udgjorde ca. 9 mio. kr. i basisscenariet. Det relativt lille beregnede provenu og stor usikkerhed omkring vækstskønnene i udskrivningsgrundlaget, afholdt kommunen fra at selvbudgettere i 2023.

For 2024 var beregningerne mere positive, både i forhold til det forventede udskrivningsgrundlag og den vedvarende vækst i befolkningstallet. Det gjorde det fordelagtigt for Brøndby Kommune at vælge selvbudgettering. Mange andre kommuner traf samme valg, da skønnet for udskrivningsgrundlaget var højere. Selvom dette kan føre til lavere bloktilskud i 2027, forventer Brøndby Kommune stadig en betydelig gevinst på grund af den store vækst i befolkningstallet.

Konklusion

Stigende befolkningstal og forventninger til udskrivningsgrundlag indikerer, at der er en fordel i at vælge selvbudgettering. Brøndby Kommune kan alt andet lige opnå et merprovenu på ca. 44,6 mio. kr. ved selvbudgettering.

Befolkningstallet, anvendt i beregningen af provenuet, bygger på et ret solidt grundlag. Usikkerheden retter sig hovedsageligt mod forventninger til udskrivningsgrundlag på landsplan, som bygger på skøn i Økonomisk Redegørelse fra august 2024.

Kommunalbestyrelsens stillingtagen til valg af statsgaranti kontra selvbudgettering bør ske under hensyn til bl.a. Brøndby Kommunes befolkningsudvikling, som er langt over befolkningstallet i statsgarantien. Samtidig bør man dog være opmærksom på den potentielle risiko for tab, hvis udskrivningsgrundlaget på landsplan ændrer sig uventet.